

Aarhus byråds journalsager (J. Nr. 275-1932)

Originalt emne

Skole- og Undervisningsvæsen

Skole- og Undervisningsvæsen/Skovvangsskolen

Indholdsfortegnelse

- 1) [Byrådsmødet den 30. juni 1932](#)
- 2) [Byrådsmødet den 19. januar 1933](#)
- 3) [Byrådsmødet den 19. januar 1933](#)
- 4) [Byrådsmødet den 30. marts 1933](#)

Uddrag fra byrådsmødet den 30. juni 1932 - side 4

[Til første side](#)

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 275-1932)

Indstilling fra Skoleudvalget om, at en Henvendelse fra Skolekommissionen om Opførelse af en ny Skole i nordre Bydel maa blive tilstillet Udvalget til Erklæring.

Fra Vald. Pedersen forelaa følgende Forslag: "Under Hensyn til at Spørgsmaalet angaaende Areal til en ny Skole i nordre Bydel nu definitivt er i Orden, indstiller undertegnede Medlem af Skoleudvalget, at Sagen nu overgives til Skoleudvalget til videre Foranstaltning vedrørende Arkitekt og Planer etc., alt i Henhold til Budget 1932-33, Konto XX,

Punkt 13."

Skoleudvalgets Flertal (Anna Petersen og

K. Mousten) kan ikke tiltræde Formen i ovenstaaende Forslag, men tillader sig at fremsende nedennævnte Forslag til Beslutning:

"Man tillader sig at anmode om, at den fra Skolekommissionen fremsendte Sag angaaende en Skole i nordre Bydel maa blive tilstillet Skoleudvalget til Overvejelse."

Vald. Pedersen havde med sit Forslag tænkt, at Sagen bør overgaa til Skoleudvalget, som efter at have overvejet den fremkommer med Forslag til Byraadet angaaende Arkitekt for Skolen, om dennes Beliggenhed og hvor meget Jord, hvorefter der senere kan udarbejdes Planer. Taleren vilde anbefale dette Forslag.

K. Mousten bemærkede, at der egentlig ikke var nogen Uenighed i Skoleudvalget om Realiteten, men naar Udvalgets Flertal ikke havde kunnet tiltræde Vald. Pedersens Forslag, var Grunden egentlig, at man ikke var rigtig klar over Meningen dermed. Efter at Forslagsstilleren nu havde gjort Rede derfor og oplyst, at det var Meningen senere at komme til Byraadet, kunde Taleren godt tiltræde Forslaget i Henhold til de faldne Udtalelser.

J. Chr. Møller kunde ikke se nogen videre Forskel paa de to Indstillinger, men ved at læse Bladene fik man Indtryk af, at Skoleudvalget selv vilde vælge Arkitekt og udarbejde Planer m. v. Men Taleren troede ikke, at Sagen angaaende Grundarealet var helt i Orden, og desuden maatte man ikke glemme, at Kommunen ikke har Penge til at bygge en Skole for; der var heller ikke Udsigt til at kunne laane Penge i en nær Fremtid, og Ministeriet vilde sikkert ikke tillade, at Kommunen optager Laan til en Skole. Taleren mente ogsaa, at man foreløbig kunde klare sig med de nuværende Skoler, blot man lagde en fornuftig Skoleplan. De mindre Børn kunde lige saa godt gaa i Skole om Eftermiddagen som om Formiddagen, og for de store Børns Vedkommende skete der ikke noget ved at lade dem gaa til Skoler nede i Byen, i København f. Eks. havde de meget længere Vej til Skole. Men Taleren havde ikke noget imod, at Skoleudvalget udarbejder en Plan og et Forslag til Byraadet.

Vald. Pedersen havde aldrig ment, at Udvalget skulde tage Bestemmelse om disse Ting udenom Byraadet, og hvad Bladene skrev, havde Taleren intet Ansvar for. Selvfølgelig vilde der i dette Tilfælde som ellers komme en Indstilling til Byraadet. Der stod ganske vist kun 50000 Kr. paa Budgettet til en ny Skole, men Taleren havde heller ikke tænkt, at den skulde bygges straks. Angaaende Fabrikant Møllers Bemærkninger, saa vilde Taleren ikke rette Bebrejdelser mod nogen, men Udviklingen havde medført, at Skolerne var kommet til at ligge forkert, idet Bebyggelsen havde været størst mod Nord, og da Folk med flere Børn i

Almindelighed ikke havde Raad til at bo i det sydlige Kvarter, var Udviklingen gaaet videre i samme Retning. Nu havde nordre Bydel Halvdelen af de skolebesøgende Børn, ca. 4500, men en Skole mindre end den sydlige Bydel. Af Børnene boede over 1700 i Kvarteret Nord for Trøjborgvej, og 800 af disse maatte gaa til Skoler i Byens Centrum. Alene paa Christiansbjerg var der 600 Børn eller nok til en hel Skole, og dette Forhold kunde ikke i Længden vedblive.

Borgmesteren gjorde opmærksom paa, at det ogsaa var en af Grundene til, at man fik et Magelæg med Frue Kirke for at faa en ordentlig Plads til en ny Skole.

Sagen henvistes til Skoleudvalget i Henhold til de faldne Udtalelser.

Uddrag fra byrådsmødet den 19. januar 1933 - side 5

[Til første side](#)

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 275-1932)

Forslag om Antagelse af en Arkitekt til den ny Skole i nordre Bydel.

Borgmesteren bemærkede, at naar der var valgt Arkitekt, maatte han sammen med Stadsingeniøren se nærmere paa Pladsforholdene, derunder ogsaa Sportspladsen. Af saadanne fandtes der et Par Nord for Byen, og det var næppe nødvendigt at have en Sportsplads til hver Skole; de maatte kunne være fælles for flere.

K. Moustén oplyste, at Skoleudvalget nærmest var stemt for, at der ikke afholdes nogen Konkurrence, men at der træffes en Ordning med en enkelt Arkitekt. Udvalget havde peget paa 4, nemlig Frimodt Clausen, A. Mogensen, Møller og Puck, og af dem var der i Flertalsgruppen mest Stemning for Mogensen. Hvis Byraadet kunde tiltræde, at Udvalget forhandler med en enkelt Arkitekt, kunde man nok komme noget ned med Honoraret, og der vilde saa blive udarbejdet Tegninger og Overslag til Byraadet.

J. Chr. Møller gjorde opmærksom paa, at Arkitekt Mogensen for Tiden havde Folkebiblioteket, og man burde ikke give en enkelt Mand altfor meget. Taleren vilde foreslaa, at der udskrives en Konkurrence blandt Aarhus Arkitekter, det var det retfærdigste. Hvilke Kvalifikationer Mogensen havde m. H. t. at bygge en Skole, vidste Taleren ikke, men der var mange dygtige Arkitekter i Aarhus, og de burde have Lov til at prøve deres Evner.

K. Mousten henviste til den nylig afholdte Landskonkurrence angaaende Sygehuset. Naar en saadan Konkurrence var afholdt, maatte man altid bagefter sige, hvorledes det skal være, idet ingen af Projekterne kunde bruges. Ogsaa ved Folkebiblioteket maatte Projektet laves om et Par Gange. Taleren saa helst, at man valgte en af de fire, som Udvalget havde peget paa, og Mogensen vilde sikkert blive en god Mand.

J. Chr. Møller syntes, at Folkebiblioteket var saa stort et Arbejde, at det vilde være urigtigt ogsaa at give Skolen til Mogensen. Der var sikkert mange andre, der var lige saa gode, og som maaske ikke havde haft noget Arbejde i lang Tid. Taleren vilde meget gerne, at man udskriver en Konkurrence, og hvis man ikke vil gaa med dertil, at Udvalget da tager Sagen tilbage og kommer med et bestemt Forslag, som der kan tages Stilling til.

Rasmus Rasmussen vilde støtte Fabrikant Møllers Forslag om en Konkurrence blandt Byens Arkitekter. Ved Universitetet og Sygehuset havde man Landskonkurrence, og de fleste af Byens Arkitekter holdt sig tilbage, men naar det blev indenfor Byens Folk, vilde nok de fleste deltage. Mogensen var en dygtig ung Mand, men der var ogsaa andre dygtige Folk, og ved en Konkurrence kom jo flere Forslag frem.

K. Mousten pegede paa, at en Konkurrence ikke var gratis. Man kunde næppe sætte Præmierne til mindre end 6000 Kr , saa skulde der skrives Betingelser og foretages Bedømmelse, saa det vilde blive en Udgift paa ca. 10000 Kr. Dernæst skulde der en Frist paa 3 Maaneder, og det vilde forsinke Sagen meget.

Holger Eriksen mente, at man fik kun Vrøvl af at lave en Konkurrence. Som Regel kunde det Projekt, der fik 1. Præmie, ikke bruges, og der maatte da laves et helt nyt Projekt. Derfor var det meningsløst at ulejlige Arkitekterne med at give Tilbud, og tillige vilde det forsinke Planen i flere Maaneder. Man kunde sagtens faa en Arkitekt, der byggede ligesom vore Bedsteforældre, men man maatte snart til at bygge paa en Maade, som vor egen Generation ønsker. Mogensen var en nogenlunde moderne Arkitekt.

J. Chr. Møller indrømmede, at der ved nogle Konkurrencer havde været Vanskeligheder, men det behøvede ikke at være Tiltæddet, og i Almindelighed fik man det smukkeste frem, naar der var flere derom.

J. R. Fanger gjorde opmærksom paa, at 1. Præmie som Regel ikke blev udbetalt, idet Manden gerne fik Arbejdet. Ved en Konkurrence fik man aldrig et Projekt, som var helt færdigt, men man fik mange gode Ideer, der kunde sammenarbejdes af den Arkitekt, som

blev valgt, og det kostede ikke noget særskilt. Det behøvede heller ikke at vare 3 Maaneder, naar det blev en indenbys Konkurrence, og naar man tog en saadan, kunde ingen kritisere bagefter.

Rasmus Rasmussen mente heller ikke, at Udgiften behøvede at blive saa stor, da det næppe var nødvendigt at sætte Præmierne saa højt. Ved en Konkurrence angaaende Ombygning af Arbejdersparekassen gav man to Arkitekter 600 Kr. hver og fik to udmærkede Forslag frem.

J. P. N. Siig vilde ogsaa anbefale at lade Byens Arkitekter konkurrere; dette Hensyn burde tages til dem, og det behøvede ikke af den Grund at tage særlig lang Tid. Taleren troede nok, at Arkitekt Mogensen var en dygtig Mand, men nu havde han Folkebiblioteket, og hans Navn stod vist ogsaa under Forpagter Petersens Byggeprojekt ved Ceres, saa for Øjeblikket havde han tilstrækkeligt Arbejde; men han kunde selvfølgelig deltage i Konkurrencen som de øvrige. Angaaende at der skal bygges moderne, saa var det en Smagssag, og ingen vidste, hvor længe den nu herskende Smag vilde holde sig, men ved en Konkurrence fik man noget frem af alt og kunde vælge det bedste. At betale 10000 Kr. for en Konkurrence var næppe nødvendigt.

K. Moustén antog ikke, det kunde gøres ret meget billigere, hvis alle skulde være med, og der var maaske heller ikke noget at sige til at ofre dette Beløb; men det værste var, at Arbejdet blev meget forsinket, og dernæst fik man næppe et Projekt, der kunde anvendes, uden al det først skulde laves om. Man kunde naturligvis godt tage Sagen tilbage, men der forelaa jo en bestemt Indstilling om at vælge mellem 4 foreslaaede.

Holst-Knudsen gjorde opmærksom paa, at man i Forvejen havde Prospekter liggende for saadanne Konkurrencer, og Statsarkitekten var fuldstændig inde i, hvordan det skal gaa, saa det behøvede ikke at tage mere Tid end 1 - 1 ½ Maaned, naar det kun blev Byens egne Arkitekter. Denne Sag burde ikke afgøres efter politiske Linier, og naar Mindretallet vilde samarbejde med Flertallet om Sagen, burde det ikke afvises. Man skulde gerne have det bedst mulige, og hvis Mogensen lavede det bedste Projekt, fik han ogsaa Arbejdet, men det vilde vise sig ved en Konkurrence.

Vald. Kloster var ogsaa principiel Tilhænger af fri Konkurrence, dels af Hensyn til at faa mange gode Ideer frem, og dels af Hensyn til Byens Arkitekter. Men hvis det ikke kunde gennemføres, var det i hvert Fald forkert at give Arbejdet til en Mand, som i Forvejen havde et meget stort Arbejde for Byen. Taleren kendte ikke Arkitekt Mogensen, men vidste, at

flere af Byens Arkitekter havde bygget meget smukke og gode Bygninger.

Stecher Christensen syntes ogsaa, man burde tage Hensyn til, at Mogensen var en ung Mand, der ikke var indarbejdet i Byen ligesom mange af de andre. Man maatte ikke altid forbigaa Ungdommen.

Borgmesteren gik ud fra, at Sagen vilde blive udsat og gaa tilbage til Udvalget.

Holger Eriksen vilde saa gerne rette en Forespørgsel til Fabrikant Møller, hvis Sagen udsættes, at han saa ikke benytter sin Ret til næste Gang at kræve den udsat, for saa vilde det blot blive et Forsøg paa at sabotere Sagen.

J. Chr. Møller svarede, at Hr. Eriksen gjorde alt, hvad han kunde, for at gøre Sagen politisk. Taleren plejede ikke at kræve en Sag udsat, naar et Udvalg havde taget den tilbage efter Henstilling, og agtede heller ikke at gøre det her, for saa vidt der forelaa et bestemt Forslag fra Skoleudvalget.

Anna Petersen havde som Medlem af Skoleudvalget været med til at indstille de 4 Arkitekter, idet man vist var enige om, at de var gode nok hver for sig. Nu var der foreslaaet al afholde Konkurrence, og flere Arkitekter havde henvendt sig til Taleren om at faa Lov til at være med, saa det var lidt pinligt. Taleren vilde derfor ogsaa foreslaa at tage Sagen tilbage og tale nærmere om dette Forhold og forsøge at blive enige om, hvilken Fremgangsmaade man skal vælge.

Borgmesteren indrømmede, at der for Øjeblikket var mange Arkitekter, som ikke havde noget at bestille, og ved at udskrive en Konkurrence slap man jo for den Kritik, der ellers vilde komme. Paa den anden Side havde man som Regel ikke synderligt ud af Konkurrencer, men nu kunde Udvalget jo overveje Sagen.

Sagen gik tilbage til Skoleudvalget.

Uddrag fra byrådsmødet den 19. januar 1933 - side 7

[Til første side](#)

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 275-1932)

Sagen angaaende Anvisning' af en Byggegrund for en ny Skole i den nordre Bydel.

Borgmesteren erindrede om, at denne Sag havde været for tidligere, men nu var

Byttehandelen med Frue Kirke i Orden, og der kunde anvistes Plads paa dette Areal. Taleren vilde nu henstille til Skoleudvalget at tage Sagen op og iøvrigt komme med et Forslag til Byraadet.

K. Moustén meddelte, at Skoleudvalget havde behandlet Sagen og kunde slutte sig til Skolekommissionens Indstilling om at opføre en ny Skole Nord for Byen. Der fandtes ganske vist for Tiden 200 færre skolesøgende Børn end for 10 Aar siden, men Børnetallet var vokset uforholdsmæssig stærkt paa Trøjborg. Paa Finsensgades Skole blev der sidste Aar indskrevet 9 1-Klasser, hvoraf Skolen kun kunde tage 4, og de øvrige maatte sendes til Skoler nede i Byen. Nu var det ordnet saaledes, at der kunde optages 2 1-Klasser i den gamle Skole paa Christiansbjerg, men det kunde kun gaa i 2 Aar; naar den Tid var gaaet, var der haardt Brug for den nye Skole, og det var derfor ikke for tidligt at begynde paa den. Fra 1921 til 1927 var Børnetallet gaaet tilbage, men siden 1927 var det steget med ca. 100 eller 3 Klasser om Aaret. Forslaget om en ny Skole var ikke blot begrundet i det stigende Børnetal, men Aarhus havde uforholdsmæssig mange Klasser i Forhold til Klasseværelser; dette Forhold var undersøgt for flere Byers Vedkommende, og Aarhus havde forholdsvis færre Lokaler end alle disse, hvorfor ca. 1/3 af Eleverne maatte dele Klasseværelse med andre. Selv om man fik en ny Skole, vilde man alligevel ikke naa en hel Del af Byerne m. H. t. gode Lokaleforhold. Hvis Byraadet kunde slutte sig til Tanken om den nye Skole, skulde der antages en Arkitekt, og Udvalget havde peget paa nogle, som man kunde tænke sig, men det var maaske rigtigst at udsætte dette Spørgsmaal til det lukkede Møde. Ingeniørarbejdet kunde vel udføres af Kommunens Ingeniører.

J. Chr. Møller var enig med Hr. Moustén i, at Spørgsmaalet om en Arkitekt burde udsættes til det lukkede Møde, saafremt det var Mening at antage en bestemt Arkitekt; det var Taleren imidlertid ikke Tilhænger af; man burde udskrive en Konkurrence. Det kunde næppe nu vedtages at bygge en Skole i Løbet af 2 Aar, for det maatte fuldstændig rette sig efter de økonomiske Forhold, og hvis de ikke blev bedre end nu, maatte man vist udsætte Skolen. Der var jo god Plads i Skolerne mod Syd, og Afstandene i Byen var ikke større, end det kunde ordnes; men det Spørgsmaal kunde man jo senere komme tilbage til.

K. Moustén havde ikke stillet Forslag om at opføre en ny Skole om 2 Aar, men blot gjort opmærksom paa, at om 2 Aar vilde den være meget paakrævet. Man kunde maaske ogsaa tænke sig, at der blev to mindre Skoler ved Siden af hinanden, hvoraf man først opførte den ene; men det kunde jo undersøges af Arkitekten.

Holger Eriksen kunde give Fabrikant Møller Ret i, at man ikke nu kunde fastslaa Tiden for en ny Skole, men Taleren haabede i hvert Fald, at Skolen blev opført saa tidligt, at den kunde tages i Brug 1. April 1934,

J. Chr. Møller troede, at Hr. Eriksen maatte opgive den Tanke, for det lod sig næppe gøre, men man kunde jo godt have et Maal at stræbe efter.

Borgmesteren fastslog, at foreløbig drejede det sig kun om at anvise en Plads til Skolen og at antage en Arkitekt, og dette Spørgsmaal vilde saa blive afgjort for lukkede Døre.

Henvistes til Behandling for lukkede Døre.

Uddrag fra byrådsmødet den 30. marts 1933 - side 8

[Til første side](#)

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 275-1932)

Forslag til Konkurrenceprogram for Arkitektkonkurrence vedrørende den ny Kommuneskole.

K. Moustén henviste til den Debat, der tidligere var ført i Byrådet om Sagen, og paa Grundlag af denne havde Skoleudvalget ladet udarbejde det foreliggende Forslag. Der vilde blive 4 Præmier paa 1600 Kr., 1100 Kr., 800 Kr. og 500 Kr., og desuden skulde Arkitektforeningen honoreres for sin Medvirken, saa Konkurrencen vilde koste 5200 Kr. Man foreslog, at Skolen skal ligge paa Hjørnet af Skovangsvej og Aldersrovej, som vist var den eneste brugelige Plads i Kvarteret. Indretningen vilde blive lignende som de sidst byggede Skoler med samme Særklasser, dog paatænkte der en Gymnastiksal mere, idet dette Fag blev noget udvidet, og denne Sal kunde ogsaa benyttes som Foredragssal og lignende for denne Bydel. Der var enkelte Ting i Programmet, som Arkitekterne ønskede ændret, men det var mindre væsentlige Ting og kunde vel overlades til Udvalget. Naar Skolen engang fik en Arkitekt, vilde Tegningerne jo komme til Byrådets Godkendelse.

Indstillingen vedtoges.